

Omfændighederne skal trækkes fra, naar Solen efter Solffivens Angivelse passerer Stedets Meridian; derved faar man altsaa Stedets Middelsoltid. Naar man nu vil gjennemføre Kjøbenhavns Middelsoltid som almindelig Norm, maa dette jo ændres, saaledes at der istedetfor de 24, der skulle lægges til eller trækkes fra, opføres andre, ved Hjælp af hvilke man faar Kjøbenhavns Middelsoltid. Jeg haaber, at det paa den Maade ogsaa skal være overensstemmende med, hvad det ærede Medlem ønsker. (Luzen: Om trent.) Jeg skal drage Omfarg for, at det bliver udført.

Andræ: Mod Realiteten af nærværende Lovforslag og det, som tilsigtes ved Lovforslaget, kan der fornuftigvis ikke være nogen virkelig Indvending at gjøre; men det Spørgsmaal kan, forekommer det mig, med megen Fjere rettes, om det overhovedet skulde være hensigtsmæssigt at gjøre Ordningen af en saadan Sag til Gjenstand for Lovgivning. Den Bestræbelse, som ikke sjældent viser sig efter at være ind under Lovgivningsmagtens Omraade alle mulige og umulige Gjenstande og bestandig mere og mere indsnævre og begrænse den administrative Frihed, forekommer mig at kunne være betænkelig nok. Jeg for mit Bedkommende kan ikke ganste indse, at der skulde foreligge nogen Nødvendighed for i nærværende Tilfælde at paakalde Lovgivningsmagten. Det, som der jo er Tale om, er, hvorledes de offentlige Uhre — de private Uhre vil man dog vel give Lov til at gaa, som de ville — skulle rettes, og naar den høitærede Minister befaler sine Klokkere at rette Kirkeuhrene, lige saavel som Indenrigsministeren har befalet Jernbaneembedsmændene at rette deres Uhre efter en vis bestemt Norm, er der vist ikke nogen Vanskelighed derved. Men ved Siden deraf skal jeg gjøre opmærksom paa, at det forekommer mig at være en af de besynderligste Lovforordninger, jeg i lang Tid har hørt, naar der skulde siges i Danske Lov at være givet nogen lovsagt Bestemmelse for, at den virkelige Soltid skulde være den lovlige. Vil man læse med nogen som helst Opmærksomhed det af den ærede Minister citerede Sted i Danske Lov, se vi, at det kun gaar ud paa at forhindre en Misbrug, en Forvanskning af Tiden, som, jeg veed ikke af hvilken Grund, kunde ønskes af Folk, der enten ville begraves eller holde Brudevielse. Det maa ikke ske, det er aabenbart det, Loven vil forhindre; men hvorledes Tiden iøvrigt skulde være fastsat, har man vist ved Opfattelsen af denne Bestemmelse aldeles ikke tænkt paa at ville inddrage under sit Omraade. Iøvrigt er selve Udtrykkene saaledes, at der slet ikke kan udledes deraf, at det skulde være Soltiden, der lægdes til Grund for Bestemmelsen. Naar der staar, at Klokkeren ikke maa stille Uhret anderledes, end Solen og Dagens Tid det udkræver, saa er det

jo saa ample Udtryk, at der virkelig deraf paa ingen Maade kan siges at følge med Nødvendighed, at det skal være sand Soltid. Det er ogsaa efter Solens Tid, at Middeltiden bestemmes, og aldrig har noget Uhr kunnet gaa efter sand Soltid, idet et Uhr maa gaa jævnt, og sand Soltid derfor har været umulig, saalænge der har været Tale om Urtid, og Urtid har dog i mange Aarhundreder været den Tid, hvorefter man i det borgerlige Liv rettede sig. Jeg ser derfor ikke, at der i den paaberabte Lovbestemmelse er nogen Betænkelighed tilføede for at ordne Sagen administrativt, og saavidt jeg opfattede den ærede Minister, synes den Betænkelighed, den ærede Minister kunde have ved, at Sagen ordnedes administrativt, dog kun at hidrøre fra den omtalte Lovbestemmelse. Hvis det er Tilfældet, tror jeg, at man med fuldkommen Tryghed kan ordne Sagen administrativt.

Jessen: At Svaret paa mine Bemærkninger vilde blive det, det blev, var mig naturligvis fuldkommen klart forud; men jeg vil blot gjøre det ærede Thing opmærksomt paa, at det kun var en daarlig Trøst overfor de Vanskeligheder, jeg fremhævede som dem, der vilde indtræde, naar vi for Aaret 1880 skulde til at forandre den Tid, hvorefter vi hidtil have rettet os, nemlig forandre den til den virkelige Soltid, uden at der var givet noget som helst Middel til at vise, hvad Klokkeren er efter virkelig Soltid. Nu have vi paa mangfoldige Steder i Landet indført, at vi rette os efter Telegraftid, altsaa Kjøbenhavns Middelsoltid, og nu at gaa tilbage til at rette sig efter en Tid, som ikke er angiven og ikke vil blive angiven med nogen Bestemthed, det er virkelig meget vanskeligt, og det tror jeg heller Ingen vil gjøre. Jeg tror, at man vil rolig tage imod de Vanskeligheder, som kunne indløbe ved, at man vebblivende retter sig efter og søger at faae alle Uhre til at gaa efter Kjøbenhavns Middelsoltid, som er angiven ved Telegrafuhrene. Paa Bemærkningen om, at det var ønskeligt, at Ringningen foregik til bestemte Tider overalt paa Landet, blev der svaret, at Ringningen foregik til høist forskellige Tider paa de forskellige Steder. Ja, det er netop det, som jeg fandt var urigtigt. Jeg finder, at det vilde være heldigt for hele Befolkningen, at naar der finder Ringning Sted, den da sker til bestemte Tider over hele Landet, ikke i et Sogn Kl. 7, i et andet Kl. 8, i et tredje Kl. 12 og i et fjerde Kl. 5 om Eftermiddagen; det, tror jeg, vil være af stor Interesse for Befolkningen. Altsaa kan jeg ikke finde nogen egentlig Trøst for den Mangel, jeg paapegede, ved, at mine Bemærkninger besvarede med, at Ringningen foregik til forskellige Tider. Men jeg holder mig til, hvad jeg med megen Glæde hørte blive udtalt af det høitærede kongevalgte Medlem (Andræ), at der heller ikke fra hans Side var Noget til